

Alavieskan pohjavesialueiden luokitus- ja rajausmuutokset

Laki vesien- ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004) edellyttää, että Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus luokittelee ja rajaa pohjavesialueet vedenhankintakäyttöön soveltuvuuden ja suojelutarpeen perusteella luokkiin 1, 2, 1E, 2E tai E. Luokitus perustuu vuonna 2015 voimaan tulleeseen lainsäädännön muutokseen (1263/2014, luku 2a). Uuden lainsäädännön myötä kaikkia aikaisemmin luokiteltuja pohjavesialueita tarkastellaan niiden suojelutarpeen ja vedenhankinnan käyttöön soveltuvuuden kannalta kuin ne määriteltäisiin ensimmäisen kerran.

1-luokkaan kuuluvat alueet ovat vedenhankintaa varten tärkeitä pohjavesialueita, joiden vettä käytetään tai jota on tarkoitus käyttää yhdyskunnan vedenhankintaan taikka talousvetenä enemmän kuin keskimäärin 10 m³/vrk tai yli viidenkymmenen ihmisen tarpeisiin. 2-luokkaan luokitellaan vedenhankintakäyttöön soveltuvat pohjavesialueet, jotka pohjaveden antoisuuden ja muiden ominaisuuksiensa perusteella soveltuvat 1-luokan mukaiseen käyttöön. Lisäksi E-luokkaan luokitellaan pohjavesialueet, joiden pohjavedestä jokin pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (1E, 2 E tai E). Aikaisemmin käytössä ollut luokka III poistuu käytöstä ja siihen kuuluvat alueet joko luokitellaan uudelleen luokkiin 1, 1E, 2, 2E tai E tai poistetaan pohjavesialuerekisteristä (POVET). Aiemmin poistetut pohjavesialueet (luokka IV) tarkastellaan uudelleen edellä mainitulla tavalla. Pohjavesialueluokat ilmaistaan jatkossa arabialaisin numeroin, jotta uusien säännösten perusteella luokitellut alueet voidaan erottaa aikaisemmin luokitelluista alueista.

Alavieskan pohjavesialueet

Alavieskan kunnan alueelle on vuonna 1995 valmistuneen pohjavesialueiden kartoitus- ja luokitustyön tuloksena rajattu neljä vedenhankinnan kannalta tärkeitä luokkaan I kuuluvaa pohjavesialuetta eli Kähtävä, Kiimamaa, Huhtakangas ja Mäenmaa. Näistä pohjavesialueista Kähtävä, Huhtakangas ja Mäenmaa on poistettu myöhemmässä vaiheessa pohjavesiluokituksesta. Kaikki tärkeät pohjavesialueet ovat olleet erillisiä muodostumia ja sijoittuneet moreenialueille. Vedenottamot ovat sijainneet lähdepaikoissa. Pohjaveden laatu on ottamoiden käyttöaikana ollut kohtalaisen hyvä, mutta sade- ja kuivakaudet ovat vaikuttaneet saatavan pohjaveden määrään. Peltoviljely on ollut aikoinaan suurin uhka vedenottamoiden vedenlaadulle ja on edelleenkin Kiimamaan ottamon veden laadulle.

Kiimamaan hydrogeologinen kuvaus ja vedenotto

Kiimamaa on luokiteltu vedenhankintaa varten tärkeäksi pohjavesialueeksi (luokka I). Pohjavesialue sijaitsee moreenialueella ja itse ottamo on peltoalueen keskellä olevassa lähteessä. Pohjaveden päävirtaussuunnaksi on arvioitu etelästä pohjoiseen.

Pohjavesialueen kokonaispinta-ala on arvioitu 0,49 km² ja pohjaveden varsinaista muodostumisaluetta ei ole rajattu. Laskennallisesti pohjavettä arvioidaan muodostuvan noin 50 m³/d. Alueella on yksi toimiva vedenottamo ja vedenotto oli alueelta vuonna 2016 yhteensä noin 10 m³/d.

Alavieskan pohjavesialueiden uudelleen luokitukset ja rajausmuutokset

Kiimamaan pohjavesialue (1100902) luokitellaan uuden luokitusmenetelmän mukaisesti 1-luokkaan eli vedenhankintaa varten tärkeäksi pohjavesialueeksi. Kiimamaan pohjavesialueelle ei tehdä rajausmuutoksia. Kolme aiemmin poistettua pohjavesialuetta ei palauteta pohjavesialueluokitukseen mukaan.

Lisätiedot

Lisätietoja antavat ylitarkastaja Heikki Kovalainen (puh. 0295 038 356) ja geologi Helena Vikstedt (puh. 050 351 3152) Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksesta. Vaihteen puhelinnumero on 0295 038 000.

Oulussa 12. lokakuuta 2017

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus